

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра психології

ЗАТВЕРДЖЕНО

Факультет харчових технологій та управління якістю продукції АПК
“17” червня 2026 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**
Психологія управління

Галузь знань G ”Інженерія, виробництво та будівництво”

Спеціальність G6 ” Інформаційно-вимірювальні технології”

Освітня програма ”Якість, стандартизація та сертифікація”

Факультет харчових технологій та управління якістю продукції АПК

Розробник: доцент кафедри психології, кандидат педагогічних наук, доцент
Людмила ОМЕЛЬЧЕНКО

Київ – 2026 р.

Опис навчальної дисципліни

Психологія управління – дисципліна, що є обов’язковим компонентом циклу загальної підготовки магістрантів освітньої програми «Якість, стандартизація та сертифікація». Мета навчального курсу: забезпечити студентів системою знань із царини психології управління з метою розвитку лідерських здібностей, формування здатності до ухвалення обґрунтованих рішень; сприяти формуванню навичок: враховувати основні психічні, соціально-психологічні та психофізіологічні прояви особистості в управлінській діяльності, конструктивно вирішувати конфлікти й урегульовувати їх у професійній діяльності; сприяти формуванню необхідних професійних якостей здобувачів освіти. Вивчаючи курс, студенти матимуть змогу: осмислити теоретичні основи психічних явищ на рівні особистості та рівні групи, реалізувати набуті знання в процесі оволодіння професійними навичками та вміннями, що становитимуть підґрунтя професійної діяльності. Переваги курсу: основна увага на виробленні умінь на підґрунті теоретичних знань, можливість участі в групових формах навчальної діяльності, навчання в дії, самопізнання, планування власного саморозвитку. Форма підсумкового контролю – екзамен.

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	<i>магістр</i>	
Спеціальність	<i>G6 "Інформаційно-вимірвальні технології"</i>	
Освітня програма	<i>"Якість, стандартизація та сертифікація"</i>	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	<i>обов’язкова</i>	
Загальна кількість годин	<i>90</i>	
Кількість кредитів ECTS	<i>3</i>	
Кількість змістових модулів	<i>2</i>	
Курсовий проект (робота) (за наявності)	<i>не передбачено</i>	
Форма контролю	<i>екзамен</i>	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	Форма здобуття вищої освіти	
	Денна	Заочна
Курс (рік підготовки)	<i>1</i>	<i>1</i>
Семестр	<i>1</i>	<i>1</i>
Лекційні заняття	<i>15 год.</i>	<i>6 год.</i>
Практичні, семінарські заняття	<i>15 год.</i>	<i>2 год.</i>
Лабораторні заняття	<i>не передбачено</i>	<i>не передбачено год.</i>
Самостійна робота	<i>60 год.</i>	<i>82 год.</i>
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	<i>2 год.</i>	<i>-</i>

1. Мета, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета курсу: забезпечення загальної теоретичної підготовки магістрантів у галузі психології управління, формування вміння застосовувати методи психологічного дослідження та управління в роботі з колективом.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК): здатність розв'язувати задачі і проблеми різного рівня складності наукового, технічного та педагогічного характеру у процесі навчання, науково-дослідної, освітньої діяльності та у виробничих умовах підприємств галузі, що передбачає застосування базових теоретичних знань, розвинутої системи логічного мислення, комплексу теорій та методів психології управління.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК 07 Здатність приймати обґрунтовані рішення

спеціальні (фахові) компетентності (СК): не передбачені

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 03. Розуміти міждисциплінарні зв'язки та контексти спеціальності.

ПРН 05. Вміти формулювати та вирішувати завдання у галузі метрології, що пов'язані з процедурами спостереження об'єктів, вимірювання, контролю, діагностування і прогнозування з урахуванням важливості соціальних обмежень (суспільство, здоров'я і безпека, охорона довкілля, економіка, промисловість тощо).

ПРН 08. Володіти сучасними методами та методиками проектування і дослідження, а також аналізу отриманих результатів.

2. Програма та структура навчальної дисципліни

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							Заочна форма						
	тижні	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
			л	п	ла б	інд	с.р.		Л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Модуль 1. Теоретичні засади психології управління														
Тема 1. Загальні засади психології управління. Зміст, структура і психологічні компоненти управління організаціями	1-2	14	2	2				10	15	2				13

Тема 2. Психологія особистості керівника	3-4	14	2	2			10	13					13
Тема 3. Психологічні основи ухвалення управлінських рішень керівниками організацій	5-6	14	2	2			10	14		2			12
Разом за змістовим модулем 1		42	6	6			30	42	2	2			38
Модуль 2. Соціально-психологічні аспекти управлінської діяльності													
Тема 4. Психологічні особливості управління організаціями	7-8	12	2	2			8	13	2				11
Тема 5. Психологія організаційної культури	9-10	12	2	2			8	11					11
Тема 6. Психологія управління конфліктами	11-12	11	2	2			7	13	2				11
Тема 7. Психологія ділового спілкування	13-15	13	3	3			7	11					11
Разом за змістовим модулем 2		48	9	9			30	48	4				44
Усього годин		90	1 5	1 5			60	90	6	2			82

3. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Загальні засади психології управління. Зміст, структура і психологічні компоненти управління організаціями	2
2.	Психологія особистості керівника	2
3.	Психологічні основи ухвалення управлінських рішень керівниками організацій	2
4.	Психологічні особливості управління організаціями	2
5.	Психологія організаційної культури	2
6.	Психологія управління конфліктами	2
7.	Психологія ділового спілкування	3
Усього		15

4. Теми практичних занять

П №	Назва теми	Кількість годин
1	Методи психології управління	2
2	Дослідження особистісних особливостей керівника та підлеглого	2
3	Методи ухвалення управлінських рішень	4
4	Формування мотиваційного профілю підлеглого. Стратегія стимулювання персоналу	2
5	Розвиток здатності до саморегуляції, шляхи підвищення стресостійкості керівника та підлеглих	2
6	Методи подолання конфліктів в організації	2
7	Психологічні технології та прийоми ведення переговорів	
8	Шляхи профілактики емоційного вигорання керівника та підлеглих	1
Усього		15

5. Теми самостійної роботи

П №	Назва теми	Кількість годин
1	Історія психології управління	10
2	Ортобіоз керівника	10
3	Ухвалення управлінського рішення в екстремальних ситуаціях	10
4	Соціально-психологічні феномени групової взаємодії в процесі ухвалення управлінських рішень	8
5	Гендерні особливості управлінської діяльності	8
6	Суб'єктивні чинники організаційних конфліктів	7
7	Самофотографія свого робочого дня	5
8	Значення саморозвитку управлінської культури майбутнього фахівця з якості	2
Усього		60

6. Методи та засоби діагностики результатів навчання:

- усне або письмове опитування;
- співбесіда;
- тестування;
- захист практичної роботи.

7. Методи навчання:

- метод проблемного навчання;
- метод практико-орієнтованого навчання;
- кейс-метод;
- метод проектного навчання;
- метод навчання через дослідження;
- метод навчальних дискусій та дебатів;
- метод командної роботи, мозкового штурму.

8. Оцінювання результатів навчання.

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національну оцінку згідно чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

8.1. Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Вид навчальної діяльності	Результати навчання	Оцінювання
Модуль 1. Теоретичні засади психології управління		
Практичне 1. Методи психології управління	ПРН 03,05,08. Знати наукові підходи до визначення предмета психології управління, розуміти сутність методів психологічного дослідження особистості, методів вивчення документів, методів дослідження організації, уміти застосовувати їх у практиці управлінської діяльності.	10
Самостійна робота 1. Історія психології управління	ПРН 03,05. Знати основні етапи розвитку психології управління як галузі психології, провідних науковців-психологів, які розвивали її теоретичні засади та прикладні аспекти.	10
Практичне 2. Дослідження особистісних особливостей керівника та підлеглого	ПРН 03,05,08. Знати психологічні теорії особистості, стандартизовані методики, що дають змогу дослідити особистісні особливості. Уміти: будувати та аналізувати власну модель Я-концепції, здійснювати діагностику характеру, темпераменту, здібностей.	10
Самостійна робота 2. Ортобіоз керівника	ПРН 03,05,08. Розуміти сутність поняття «ортобіоз», усвідомлювати стрес-чинники, що впливають на управлінську діяльність, уміти дотримуватися розумного, здорового способу життя	10
Практичне 3. Методи ухвалення управлінських рішень	ПРН 03,05,08. Розуміти сутність процесу ухвалення управлінського рішення, його психологічні особливості, знати методи індивідуального та командного ухвалення рішення, уміти застосовувати їх на практиці.	10
Самостійна робота 3. Ухвалення управлінського рішення в екстремальних ситуаціях	ПРН 03,05,08. Знати, особливості ухвалення управлінського рішення в екстремальних ситуаціях, уміти враховувати їх у практиці ухвалення рішень	10
Модульна контрольна робота 1.	Уміти демонструвати опановані знання та вміння у процесі їх діагностики	40
Всього за модулем 1		100
Модуль 2. Соціально-психологічні аспекти управлінської діяльності		
Практичне 4. Формування мотиваційного профілю підлеглого. Стратегія стимулювання персоналу	ПРН 03,05,08. Розуміти сутність поняття «мотивація», знати методи дослідження мотивації підлеглого, уміти будувати його мотиваційний профіль, розробляти стратегію стимулювання персоналу	10
Самостійна робота 4. Соціально-психологічні феномени групової взаємодії в процесі ухвалення управлінських рішень	ПРН 03,05,08. Розуміти переваги й недоліки групового ухвалення рішень, уміти аналізувати ситуації управлінської діяльності, визначати доцільність групового рішення, розуміти сутність	10

	симптомів огрупленого мислення, уміти запобігати їх прояву	
Практичне 5. Розвиток здатності до саморегуляції, шляхи підвищення стресостійкості керівника та підлеглих	ПРН 03,05,08. Розуміти сутність саморегуляції, уміти застосовувати психотехніки емоційної саморегуляції в різних ситуаціях управлінської діяльності, уміти розвивати свою здатність до стресостійкості та підлеглих	10
Самостійна робота 5. Гендерні особливості управлінської діяльності	ПРН 03,05,08. Розуміти гендерні особливості управлінської діяльності, запобігати проявам гендерної дискримінації в управлінській діяльності	5
Практичне 6. Методи подолання конфліктів в організації	ПРН 03,05,08. Розуміти сутність конфлікту як соціально-психологічного явища, знати особливості та причини організаційних конфліктів, уміти діагностувати та запобігати деструктивним конфліктам, знати методи врегулювання конфліктів та вміти їх застосовувати в практиці управлінської діяльності.	10
Самостійна робота 6. Суб'єктивні чинники організаційних конфліктів	ПРН 03,05,08. Розуміти сутність понять «конфліктна особистість», «конфліктність особистості», уміти здійснювати діагностику акцентуацій характеру. Спрямованості особистості в спілкуванні, здійснювати корекцію своєї поведінки та підлеглих	5
Практичне 7. Психологічні технології та прийоми ведення переговорів	ПРН 03,05,08. Розуміти сутність переговорного процесу, знати зміст його етапів, уміти планувати, здійснювати підготовку та вести переговори.	5
Самостійна робота 7. Самофотографія свого робочого дня	ПРН 03,05,08. Розуміти сутність техніки «самофотографія свого робочого дня», уміти застосовувати її для аналізу продуктивності управлінської діяльності	5
Практичне 8. Шляхи профілактики емоційного вигорання керівника та підлеглих	ПРН 03,05,08 . Розуміти сутність поняття «емоційне професійне вигорання», симптоми зазначеного психологічного явища, уміти запобігати прояву симптомів СПВ.	5
Самостійна робота 9. Значення саморозвитку управлінської культури майбутнього фахівця з якості	ПРН 03,05,08. Розуміти сутність поняття «управлінська культура», знати шляхи розвитку управлінської культури керівника, створювати й реалізовувати плани розвитку власної управлінської культури	5
Модульна контрольна робота 1.	Уміти демонструвати опановані знання та вміння у процесі їх діагностики	30
Всього за модулем 2		100
Навчальна робота	$(M1 + M2)/2 * 0,7 \leq 70$	
Екзамен	30	
Всього за курс	(Навчальна робота + екзамен) ≤ 100	

8.2. Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамени/заліки)
90-100	Відмінно
74-89	Добре

60-73	Задовільно
0-59	Незадовільно

8.3. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

9. Навчально-методичне забезпечення:

Електронний навчальний курс навчальної дисципліни «психологія управління» (на навчальному порталі НУБіП України elearn: <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=681>);

Омельченко Л.М. Психологія спілкування: навчальний посібник (практикум). Київ: Ліра-К, 2020. 156 с.

10. Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Гура О. І., Гура Т. Є. Психологія управління соціальною організацією. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2015. 168 с.
2. Карамушка Л.М., Москальов М.В. Психологія підготовки майбутніх менеджерів до управління змінами в організації: Монографія. Львів: Сполом, 2011. 216 с.
3. Карамушка Л.М., Москальов М.В. Психологія підготовки майбутніх менеджерів до управління змінами в організації: Монографія. Київ: Наук. світ, 2009. 268 с.
4. Орбан-Лембрик Л.Е. Психологія управління. Київ: Академвидав, 2003. 568 с.
5. Постоян Т. Г. Психологія управління: навч. посіб. Одеса: Університет Ушинського, 2020. 195 с.
6. Психологія управління: навчальний посібник / укл. В.В. Ягоднікова. Одеса: видавець Букаєв. В.В., 2022. 141 с.
7. Собченко О.М. Подольська Л.Д. Психологія управління. Київ: Кондор, 2024. 196 с.
8. Ходаківський Є. І., Богоявленська Ю. В., Грабар Т. П. Психологія управління. Підручник. 6-те вид. перероб. та доп. Київ: Центр учбової літератури, 2023. 664 с.

Додаткові

1. Лозниця В.С. Психологія менеджменту. Теорія і практика: навч. посібник. Київ: ТОВ «УВПК «ЕксОб», 2001. 512 с.

2. Мельник Л.П. Психологія управління: курс лекцій. Київ: МАУП, 2002. 176 с.
3. Омельченко Л.М. Психологія спілкування. Навчальний посібник. Київ: Ліра-К, 2024. 156 с.
4. Омельченко Л.М. Конфліктологія: Практикум. К.: НУБіП України, 2025. 162 с.
5. Психологія управління: Навчальний посібник у схемах, таблицях, коментарях / З.Р. Кісіль, Д.В. Швець. Одеса: Видавництво ОДУВС, 2023. 208 с. У посібнику. 209 с.
6. Ritchie S., Martin P. Motivation Management. 1999. Hardcover, 344 p.

Інформаційні ресурси

1. Вебінар «Управління емоціями». Електронний ресурс. Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=hN-s0L877tQ> (дата звернення 27.05.2026).
2. Вебінар Мухітдінової Н. «Психологія в менеджменті». Електронний ресурс. Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=GqBjCKsLCSg> (дата звернення 05.02.2026).
3. Взаємодія керівника і підлеглого. Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=VpY-OSON06o> (дата звернення 18.03.2026).
4. Грубі Т. Техніки профілактики прокрастинації. https://www.youtube.com/watch?v=mrO1_BZX6M4 (дата звернення 14.04.2026).
5. Помилки керівника у спілкуванні з командою. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=1yDeQst7HtM>
6. Типи лідерства з точки зору психології бізнесу. Вебінар. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=WeKcIdmDDi4> (дата звернення 06.03.2026)